

2022

ZPRÁVODAJ

města Rájec-Jestřebí

www.rajecjestrebi.cz

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ZÁMEK RÁJEC
NAD SVITAVOU

Kamélie 25. 2.— a slavnosti 6. 3. 2022

života Státní zámek Rájec nad Svitavou

Srdečně Vás zveme do reprezentačních pokojů státního zámku v Rájci nad Svitavou, které v šedavém zimním období rozzáří bohatá aranžmá z kaméliových květů, rostlin a dalších živých květů.

Výstava je přístupná od pátku 25. 2. do neděle 6. 3. 2022 vždy od 9 do 15 hodin. Pondělí 28. 2. 2022 je zavíracím dnem. Zámecké skleníky jsou přístupné ve stejné otevírací době. Výstava je bezbariérově přístupná.

Státní zámek Rájec nad Svitavou, Blanenská 1, Rájec-Jestřebí 67 902, www.zamek-rajec.cz, +420 516 432 013

VÁŽENÍ A MILÍ SPOLUOBČANÉ,

jaro již klepe na vrátka, sněženky vyzdobily záhony svou zářivě bílou barvou a s nástupem jara také neodmyslitelně souvisí aprílové „otevírání“ bran hradů a zámků. Týká se to samozřejmě také naší historické dominanty, státního zámku Rájec nad Svitavou. Jeho dveře se otevřely již v posledních dnech měsíce února, aby se nám v plné kráse ukázaly krásné květy kamélií. Využijte poslední dny, kdy je možné zhlédnout expozici plnou nejen květinové výzdoby. Rozhodně to stojí za to.

Byť dnes již krásně svítí sluníčko, také naše město potrápily silné větrné poryvy. Šest stromů se vyvrátilo, dva z toho poničily elektrické vedení. Díky za rychlý zásah hasičů a pracovníků energetiky. Naštěstí se vše obešlo bez velkých škod a nikdo nebyl zraněn. To jinde takové štěstí neměli. K nim směřují naše myšlenky a přání brzkého návratu k běžnému životu.

Pozitivní jsou zprávy o ústupu onemocnění COVID-19. Věřme, že dva roky vládních nařízení a opatření jsou za námi a opět se vrátíme k tomu, co jsme prožívali – kultuře, setkávání se, sportu a dalším činnostem každodenního života.

Březen je měsíc mnoha svátků. Ráda bych zmínila 8. březen – Mezinárodní den žen. Důvod k oslavě se vždycky najde a oslavit něco tak kouzelného, jako je žena, to snad ani není třeba mužům připomínat a jistě to rádi udělají i bez článků a reklamy, které je k tomu nenápadně pobízejí. Ať už tedy máte Mezinárodní den žen spojen s čímkoliv, zkuste jej oslavit alespoň tím nejmenším a nejjednodušším způsobem, své ženě, manželce, mamince či babičce dejte kytičku a pus, protože nic víc ani přeci není potřeba.

Co ale je třeba připomínat stále častěji, je 21. březen – Mezinárodní den lesů a 22. březen – Světový den vody. Voda i lesy si zaslouží naši pozornost a neustálou péči. Lesy jsou zásadní pro udržitelný rozvoj. Celkově pokrývají třetinu povrchu planety Země. Ukrywají mimořádně vysokou úroveň biologické rozmanitosti. Oslavte ho také Vy například pěknou procházkou. Kromě dobrého pocitu z probouzení se přírody také uděláte něco pro své zdraví. Kousek divočiny najdete všude tam, kde má příroda dlouhodobě možnost se svobodně vyvíjet, a kde je člověk jen vnímavým, tichým hostem.

V úterý 22. března tu máme další Světový den vody. Tímto dnem si již od roku 1993 připomínáme, že je na světě více než miliarda lidí bez přístupu k pitné vodě, a že je voda jednou z nejdůležitějších surovin, která nám jako lidstvu byla svěřena. K oslavě tohoto dne bychom se rádi připojili i my, a to dnem otevřených dveří na nové čistírně odpadních vod. Včas o něm budete informováni a rádi Vám předvedeme nové technologie, které odpadní vody upraví na vodu, které je možné vrátit zpět přírodě.

Poslední březnový svátek, který bych ráda zmínila, je Den učitelů. Celosvětově se slaví až 5. října, ale v České republice připadá tento den na 28. března, kdy si připomínáme výročí narození Jana Ámose Komenského.

Je to velmi důležité povolání, proto nejen tento den je zapotřebí poděkovat za práci pedagogům, za jejich úsilí a empatii, kterou věnují výchově a vzdělání nových generací.

Mějte i Vy krásný březen, ať již oslavíte cokoli. Usmějte se jeden na druhého, i to stačí, aby den byl hezčí a příjemnější.

*Mgr. Romana Synakieviczová,
starostka*

OZNÁMENÍ O PŘERUŠENÍ DODÁVKY ELEKTRICKÉ ENERGIE

Z důvodu plánovaných prací na zařízení distribuční soustavy – rekonstrukcí, oprav, údržbových a revizních prací – bude přerušena dodávka elektrické energie:

Dne 16. 3. 2022 od 11:00 hod. do 12:00 hod.

Kde: **Holešín**

Vypnutá oblast: severní část obce od Doubavice (od domu č. 81) po domy č. 46 a 15 u hlavní silnice včetně odbočujících ulic.

Dne 16. 3. 2022 od 12:00 hod. do 13:00 hod.

Kde: **Holešín**

Vypnutá oblast: jižní část obce od domů č. 13 a 4, 24, 55 po konec obce směr Karolín včetně odbočujících ulic (severní část obce po dům č. 46 bude v provozu).

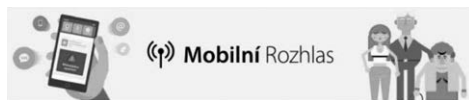
Společnost EG.D, a. s. jako provozovatel distribuční soustavy je k provedení tohoto ne-

zbytného kroku oprávněna na základě ustanovení § 25 odst. (3) písmeno c) bod 5 zákona č. 458/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů (energetický zákon). Žádáme odběratele el. energie o pochopení pro toto nezbytné omezení.

Upozornění: V době přerušení dodávky elektřiny je nutné z důvodu bezpečnosti považovat energetické zařízení za zařízení pod napětím. Případné použití vlastního náhradního zdroje v době přerušení dodávky elektřiny je nutné předem vždy projednat se společností EG.D, a. s.

Pro případné další informace volejte Nonstop linku EG.D 800 22 55 77 nebo navštivte www.egd.cz, kde najdete další informace o přerušení dodávek elektřiny.

Děkujeme Vám za pochopení. **EG.D, a. s.**

VÁŽENÍ OBČANÉ,

již od začátku roku 2020 využívá naše město službu Mobilní Rozhlas, díky které Vás efektivně informujeme o naléhavých situacích a dění v obci do Vašeho telefonu. Tuto službu využívá téměř čtvrtina našich občanů. (celkem máme přes 763 registrovaných uživatelů).

Prosíme aktivní uživatele, aby si zkontrolovali svoje uvedené údaje, a především doplnili chybějící údaje k ještě efektivnější možnosti zasílání případných zpráv.

Co Vám přihlášení do Mobilního rozhlasu přináší?

Upozornění na krizové události – výpadky energií, blížící se vichřice, dopravní uzavírky, varování před podomními prodejci apod.

Novinky a důležitá upozornění z úřadu – poplatky, hlášení apod.

Pozvánky na kulturní a sportovní akce.

Mobilní aplikaci samosprávy s užitečnými funkcemi.

REGISTRUJTE SE! Služba je ZDARMA

V registračním procesu si sami můžete nastavit, jaké typy informací Vás zajímají. Doporučujeme vyplnit Vaše telefonní číslo, e-mail a ulici (můžeme Vás pak rychle varovat v případě nečekaných událostí – např. havárie vody).

NEOBÁVEJTE SE, Vaše údaje jsou v bezpečí a v souladu s GDPR.

Registrovat se můžete prostřednictvím webových stránek města: www.rajecjestrebi.cz (v záložce OBČAN – Mobilní rozhlas) nebo Vám rádi pomůžeme na městském úřadě nebo v informačním centru.

Mobilní Rozhlas si můžete stáhnout také přímo na App Store nebo Google play. Poté si stačí přidat naše město a budete mít informace vždy po ruce.

Verze pro iOS:

Verze pro Android:

Z NOVÝCH KNIH

Nabízíme výběr z nově nakoupených knih v naší knihovně:

Něco z historie:

UNTERREINER, K.: Skandální život habsburského arcivévody Ludvíka Viktora
KOSATÍK, P.: Slovenské století
MOC, P.: Šumavští převaděči

Z tvorby českých autorů jsme zakoupili:

SUCHÁ, P.: Vesmír ve sprše
STEUN, R.: Šumava mezi dvěma národy
RUDIŠ, J.: Winterbergova poslední cesta
TÁBORSKÁ, D.: Černé jazyky
JEŽKOVÁ, A.: Ruce houslisty
PILÁTOVÁ, M.: Senzibil

Romány pro ženy:

GRUNINGOVÁ, M.: Rodinný hotel
GUTIÉRREZ, M.: Knihupectví pana Livingtona

Knihy s válečnou tematikou:

WAISMAN, R.: Chlapec z Buchenwaldu
MOUGINOVÁ, V.: Kudy projde jehla
DUTKA, W.: Černá a purpurová

Mnoho dalších titulů si můžete vybrat v pohodlí domova v našem v on-line katalogu a pak si je můžete v pondělí či ve čtvrtek půjčit. Těšíme se na Vás.

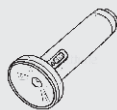
KNIHOVNA DĚTEM

**MLADŠÍ DĚTI
CELÉ ČESKO ČTE DĚTEM**

Městská knihovna zve všechny malé děti **od tří do sedmi let** na dalších 20 minut čtení od hodné babičky.

Čtvrtek 24. března 16:00 hod.
dětské odd. knihovny.

Děti také čeká tvořivá dílna a několik her a úkolů, které jim zpestří celé odpoledne. Přineste si s sebou: pastelky, nůžky, lepidlo.

**STARŠÍ DĚTI
S BATERKOU PO KNIHOVNĚ**

Městská knihovna zve všechny děti od 2. do 5. třídy a jejich rodiče či prarodiče na další večerní putování knihovnou.

Pátek 18. března 2022 18:00 hod.
Přihlášky jsou k vyzvednutí v dětském odd. knihovny. **Uzavírka přihlášek: 4. 3. 2022**
S sebou: baterku či čelovku.

BŘEZEN PLNÝ POVÍDEK

Milovníci knih už mnoho let ví, že březen býval měsícem knihy a dnes je měsícem čtenářů. Knihovny, nakladatelé i knihkupci se snaží pro své příznivce připravit celou řadu různorodých akcí. My v Rájci se chceme letos zaměřit na **českou povídku**. Už delší čas upozorujeme, jak málo se v knihovně povídky půjčují. Někdo občas sáhne po humorném vyprávění Haliny Pawlowské, někdo má rád detektivní povídky, oblíbené jsou příběhy Zdeňka Svěráka, ale ostatní povídkové knihy leží osaměle v policích. To je velká škoda. Jak to napravit?

V měsíci březnu najdete po knihovně koutky, okénka a vitríny věnované českým povídkám pro děti i dospělé. Ke každé výstavce přidáme ještě seznam dalších doporučených knih, které Vám rádi v půjčovně najdeme.

Naše knihovna je malá, beletrie se nedá rozdělit podle žánrů, ale snad Vám malý přehled otevře cestu k novým autorům a krásným knihám, které jste dosud přehlíželi.

KULTURNÍ DĚNÍ

1.–31. 3. 2022**výstavní síň knihovny****FILMOVÉ PLAKÁTY LET MINULÝCH**

Výstava plakátů ke známým českých i zahraničním filmům 2. poloviny 20. století.

Otevřeno: po, čt 9–18 hod., út, st, pá 9–15 hod.

Úterý 1. 3. 2022 16:00 hod.**knihovna Holešín****VINZENZ PRIESSNITZ A LÁZNĚ JESENÍK**

Literární kavárna a putování za historií léčivých pramenů Jesenicka.

Pondělí 7. 3. 2022 14:00 hod.**výstavní síň knihovny****VINZENZ PRIESSNITZ A LÁZNĚ JESENÍK**

Literární kavárna věnovaná objeviteli léčivých pramenů na Jesenicku

Pátek 18. 3. 2022 18:00 hod.**městská knihovna****S BATERKOU PO KNIHOVNĚ**

Akce pro děti od 2. do 5. třídy a jejich rodiče. Jen pro přihlášené.

Pátek 18. 3. 2022 19:00 hod.**obřadní síň****RECITÁL KLAVÍRNÍ VIRTUÓZKY****KATEŘINY POTOCKÉ**

Město Rájec-Jestřebí a Kruh přátel hudby Vás srdečně zvou na klavírní recitál.

Vstupné 150/120 Kč.

XV. ROCKOVÝ PLES

12. 3. 20⁰⁰ RÁJEC

HD acoustic

APF

MARTIN Štěpánek

VSTUPNÉ

99

Kč

TOMBOLA | 3 KAPELY | DRINKY | VSTUP ZA KILO

Předprodej vstupenek v informační kanceláři v Rájci, rezervace na tel. 516 432 191.
 FB: Rockový ples Rájec. Džiny a triko nežádoucí! Motýlka a bílé rukavičky nechej doma.

**NENECH SI UJÍT JEDINOU PAŘBU
PLESOVÉ SEZÓNY!**

Čtvrtek 24. 3. 2022 16:00 hod.**dětské odd. knihovny****20 MINUT ČTENÍ OD HODNÉ****BABIČKY**

Čtení, hraní, tvoření pro děti od tří do sedmi let.

Pondělí 28. 3. 2022 17:30 hod.**sál K-áčko****RÁJEC A ROŽMBERKOVÉ,
ANEBO NĚKOLIK OTAZNÍKŮ
Z NEJSTARŠÍCH DĚJIN**

V přednášce Bc. Petra Sychry se vedle základních mezníků z prvopočátků historie našeho města seznámíme se zcela novými poznatky měnícími pohled zejména na nejstarší etapu zdejší historie. Vstupné dobrovolné

Pondělí 28. 3. 2022 19:00 hod.**KC – sokolovna****DEŠTIVÉ DNY**

Srdečně jste zváni na divadelní představení pražského Divadla Ungelt s Richardem Krajčem a Davidem Švehlíkem v hlavních rolích. Předprodej vstupenek v IC města.

Město Rájec-Jestřebí
a ARAGON Art Production, s. r. o.
Vás srdečně zvou na divadelní představení

DEŠTIVÉ DNY

David Švehlík & Richard Krajčo

pondělí **28.3.2022** v 19 hodin

Kulturní centrum - sokołowna v Rájci-Jestřebí

Předprodej: Informační centrum města Rájec-Jestřebí, Komenského 620, tel.: 516 432 191, e-mail: informace@rajec-jestrebi.cz
PŘEDPRODEJ VSTUPENEK BUDE ZAHÁJEN OD 1.12.2021

Město Rájec-Jestřebí a Kruh přátel hudby
Vás srdečně zvou na

JARNÍ KONCERT SEZONY KPH 2021/2022

Klavírní recitál
Kateriny Potocké

Vstupné:
150/120 Kč

ČESKÝ
HUDEBNÍ
FOND

pátek **18.3.2022** v 19 hodin

Obřadní síň města Rájec-Jestřebí

Předprodej: Informační centrum města Rájec-Jestřebí
Komenského 620, tel.: 516 432 191, informace@rajec-jestrebi.cz

Divadelní spolek Rájec - Jestřebí uvádí:

Dar

francouzská komedie Eduarda Molinara a Emmanuela Roberta-Espalieu
přeložil Jaromír Janeček

Premiéra 19. 3. 2022 v 17:00

Repríza 20.3. 2022 v 17:00

Kulturní centrum-sokolovna, Rájec-Jestřebí
vstupné dobrovolné

Představení vzniklo za finanční podpory města Rájec-Jestřebí

Nositele autorských práv k dílu zastupuje:

Dilia, divadelní, literární, audiovizuální agentura z.s., Krátkého 1, Praha 9

FILIP VÍTEK
CESTOVATELSKÁ PŘEDNÁŠKA

Z BLANENSKA NA OSMITISÍCOVKU

KDY: ÚTERÝ 22. 3. 2022, 18:00
KDE: RÁJEC-JESTŘEBÍ, SÁL K-ÁČKO (KOMENSKÉHO 621)
vstupné dobrovolné

ZE ŽIVOTA NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE

PROGRAMY REALIZOVANÉ V RÁMCI PREVENCE PATOLOGICKÝCH JEVŮ U NÁS NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Programy vedl pan Kotouček z Elimu Letovice a proběhly v různých třídách v měsíci listopadu, prosinci 2021 a lednu 2022 formou besed:

- 6. A, 6. B, 5. A, 5. B – **Jak se chránit na internetu**
- 7. A a 8. C – **Bolest – nemoc zvaná šikana**
- 7. B a 8. B – **Bolest – nemoc zvaná šikana**
- 8. A – **Bolest – nemoc zvaná šikana**
- 4. B, 3. A a 3. B – **Jak se chránit na internetu**
- **plavba lodí**

Program **Jak se chránit na internetu** má dvě varianty.

Pro starší, kdy se lektor baví s dětmi o tom, že internet je veřejný prostor a přirovnává ho k cizímu velkému městu, ve kterém se ocitneme. Rozebírá s dětmi, jaká jim hrozí nebezpečí a která z nich jsou použitelná i na sociálních sítích.

Dále si povídají o sociálních sítích – jaké znají, jaké používají, k čemu souží, jak jsou zabezpečeny, ...

Upozorňuje na šest typů lidí, na které můžeme narazit na internetu a hrozí nám od nich nebezpečí. (agresori, naivky, úchylové, lovci,...) Na konci programu připomíná pravidla, kterými bychom se měli řídit při komunikaci na internetu. Ignoruj! Blokuj! Řekni to někomu! Ušchovej! Podpoř oběť!

V programu pro mladší děti pracují ve skupinách s pracovními listy a vytváří si svůj profil podobně jako na sociálních sítích. Poté jsou děti upozorněny na to, co o sobě všechno prozradily a že je to mnohdy ohrožující pro ně samotné. Děti jsou velmi vtaženy do programu, kdy spolu podnikají cestu po moři a na závěr vkládají na loď rady, které si odnášejí z programu a měly by je použít při komunikaci s neznámými lidmi.

Při obou programech děti živě diskutují a sdílejí vlastní zkušenosti. Mnohé z nich jsou poučeny z domova, ale pro někoho je to první zamyšlení nad nebezpečným kyberprostorem. V přestávkách následuje živá debata a sdílení zkušeností s komunikací na sociálních sítích v konkrétních případech.

Program **Bolest – nemoc zvaná šikana** je určen dětem na druhém stupni a zaměřuje se na prevenci násilí a šikany.

Šikanu a násilí představuje v besedě jako vir a ten, kdo je jím napaden a je nemocný, by se měl léčit. Do společnosti by měl být vpuštěn až po uzdravení, aby nenakazil ostatní.

Lektor diskutuje s dětmi, co všechno je může bolet, a ujasňují si pojmy: pomluva, ponižování, vydírání,

Dále se baví o tom, kdo může ubližovat a komu. Dospívají ke zjištění, že se to může týkat každého. Je to jen na našem ROZHODNUTÍ. Pracují se znaky šikan a hranicí mezi šikanou a šádlením. Používá úryvky z filmové tvorby na navození atmosféry.

Přichází i s myšlenkou, že můžeme být my sami původci šikany, kterou jsme zpočátku brali jako legraci. Například někoho zesměšňujeme na internetu nebo používáme dislajky. Důležité je si svoje počínání uvědomit, umět se omluvit a postavit se na stranu proti šikaně.

Zde jsou reakce některých žáků:

"Libilo se mi, jak to měl pán nachystané. Bylo to zajímavé. Není nic, co by se mi nelíbilo. Člověk může druhým ublížit třeba pomlouváním, lhaním. Když jsem svědkem šikany, tak zajdu pro učitele nebo to někomu řeknu."

K.H.

„Líbilo se mi zpracování. Člověk může ublížit psychicky i fyzicky. Jestliže budeme přítomni násilí, můžeme zavolat učitele a omluvit se.“

L. S.

„Beseda pro mě byla přínosná. Líbilo se mi na ní to video. Člověk může ublížit ponižováním, mlácením, urážením a pomlouváním. V případě, že vidím někoho ubližovat někomu jinému, tak to můžeme říct dospělému nebo se slabšího zastat. Kdybych někomu nechtěně ublížil, tak bych se mu omluvil.“

M. B.

„Beseda byla přínosná. Pán mi objasnil některé věci. Líbilo se mi, že ta hodina nebyla nudná

a zároveň byla přínosná. Nelíbilo se mi, že skoro nikdo neodpovídal, i když odpověď určitě znali. Když jsme svědkem nevhodného chování, tak bychom se měli postavit na jeho stranu.“

H. D.

Ráda bych poděkovala Pavlu Kotoučkovi za pěkně připravené programy pro naše žáky a za vstřícnou spolupráci.

Přestože tato doba není různým akcím nakloněna, problémy tu zůstávají a je třeba o nich vědět a umět na ně reagovat. Společně se o to ve škole všichni snažíme.

Za tým ŠPP Lenka Herčíková,
školní metodik prevence

MÁME RÁDI ZVÍŘÁTKA

Je nám moc líto, když někdo trápí zvířata nebo jim ubližuje.

Pravidelně každý den ve škole, ale i doma sledujeme on-line přenos z krmítka i krmelce ze záchranné stanice živočichů v Makově.

Protože se nám líbí, co vše v Makově pro zvířátka dělají, rozhodli jsme se uspořádat sbírku. Poprosili jsme rodiče o pomoc a vybrali jsme 39 kg krmení (různé druhy oříšků, semen, sušené červy, lojové koule, mrkev). Vše jsme za-

balili, přiložili obrázky s popisem a odeslali do Makova. Zřejmě měli v Makově radost, protože nám pan hajný vzápětí na instagramu poděkoval a paní Jiřinka nám od krmítka zamávala. Moc děkujeme vedení naší školy, které nám zaplatilo poštovné. Jsme rádi, že jsme se mohli do akce zapojit, zvířátka budeme podporovat i nadále.

Mgr. Marie Klimková

107 To se mi líbí

hajnyzmakova Dnes nám přivezli 2 velké balíky krmení od dětí z 1.B třídy ZŠ v Rájci - Jestřebí. Děti také namalovaly nádherné obrázky ze sledování krmítka, moc děkujeme 😊

#diky #skevedeti #stanicemakov #ekocentrummakov

LITVA OČIMA STUDENTŮ GYMNÁZIA RÁJEC-JESTŘEBÍ

Kolik Čechů ročně se asi rozhodne vydat do Litvy? Těžko říci, ale s jistotou víme, že od 10. do 14. ledna 2022 se počet Čechů v Litvě významně zvýšil díky mezinárodnímu projektu Zimní sporty a aktivní životní styl. Studenti a učitelé rájeckého gymnázia se společně se členy rájeckého sportovního klubu vydali za poznáním Litvy a tradičních i netradičních zimních sportů.

„Jako studentka Gymnázia Rájec-Jestřebí jsem měla možnost vycestovat s Erasmem+ na místo, které bych si nejspíš sama nevybrala,“ zmiňuje nejedna gymnazistka. Obavy před odjezdem se nevyhnuły asi nikomu: „Hodně jsem se bála toho, že většinu žáků, kteří jeli se mnou, jsem neznala.“ Vzápětí ale studentka doplňuje: „Teď můžu s klidným svědomím říct, že to byla ta nejlepší parta, se kterou jsem kdy kde byla.“ A jiný pokračuje: „Jako parta jsme si sedli všichni, každý se bavil s každým, nikdo nebyl sám.“ A dobrá parta byla tím nejlepším předpokladem k zajímavým společným zážitkům, které na rájecké studenty v Litvě čekaly.

Cesta do partnerského města Biržai byla plná očekávání z nadcházejících dobrodružství, a i proto ji studenti komentovali následovně: „Cesta utíkala rychle i díky dobré náladě na palubě našeho autobusu. Ta vznikla například společným zpíváním českých písniček nebo hrami.“ Dvacet hodin v autobusu nikomu neubralo na síle a v pondělí ráno vypuklo seznámení, ať už s Litvou nebo samotnými studenty. „V krátké prezentaci nám byla představena Litva,“ a to byl teprve začátek skvělého programu. „Již při představení jejich školy jsme se moc bavili, jelikož si pro nás připravili litevské tance.“ A poté byly zahájeny sportovní aktivity. „Nejvíce nečekanou věcí byl program připravený v tělocvičně v podobě kolečkových bruslí, což zaujalo každého včetně nebruslařů.“ Nohy si všichni posílili i při odpoledním programu, který někteří nazvali „tour de Biržai“. „Procházka po Biržai s litevskými studenty byla velmi náročná, ale i přes 12 kilometrů v nohách jsem si ji užila.“ A došlo i na první hodnocení:

„Litevští žáci byli kamarádští a bylo fajn s nimi navázat řeč. Musím podotknout, že v jejich čtrnácti letech mají perfektní angličtinu.“ Dostalo se i na srovnávání: „Spolupráce s Litevci probíhala na výbornou, jejich úroveň angličtiny byla možná i trochu lepší, ale vůbec jsme za nimi nezaostávali.“

Úternímu programu předcházely opět drobné obavy: „Bruslení na zamrzlém jezeře a zimní rybaření? Upřímně, spousta z nás z toho měla velký respekt.“ A po nich následovala radost: „Nakonec to byl obrovský zážitek. Nádherná zima, svítlo nám slunce, a to dodávalo na atmosféře. Takto bych mohla trávit každé svoje ráno a vsadím se, že nejsem jediná.“ Jediná opravdu nebyla: „Byl to parádní pocit přebruslit z jedné strany jezera na druhou, navíc takovou možnost u nás v Česku máme jen velmi

ZIMNÍ SPORTY V LITVĚ

(Dvojazyčný smutný sonet o veselých věcech)

*Nevlídna země – vroucní lidé;
spomeniem trebárs Justínu,
ještě jich možná trochu zbyde...
Když stojím dlouho u stínu,*

*dlouhého stínu rybáře
v třípytívném sněhu ledového jezera,
ktorý má všetko. Na háku. Ibaže
sedenie na šport sotva vyzerá...*

*Já jako básník kráčím pěšky
a moje stopy – trochej, daktyl.
Ostatní vláčí v stopách běžky.*

*Nakonec sněžní aréna. „A to bol teda koho cieľ?“
Zhrnieme všetky dôležité fakty:
V litovskej zime nezabúdať na preventívne ovocie!*

Jarko Košeľa Broz
(učitel partnerského gymnázia v Tvrdošíně,
který se také účastnil výjezdu do Litvy)

výjimečně.“ Důvod k mírné lítosti nám nicméně zavdalo počasí: „Měli jsme také teoretickou část ice kitingu, ale mrzí mě, že nebylo větrno, a tím pádem jsme nemohli vyzkoušet praxi.“ Ve středu jsme cestovali do města Ignalina, kde se nachází krásný biatlonový areál. „Nemohli jsme si nepůjčit běžky a vyzkoušet si místní tratě.“ Jenže i tady to pro některé studenty nebyla procházka růžovým sadem: „Tohoto jsem se upřímně trochu bála, protože jsem na nich v životě nestála.“ Další běžkařský nováček komentoval svoji premiéru takto: „Bylo to velmi náročné, ale ty pády a modřiny za to stály a byl to fajn zážitek.“

Čtvrtek byl pro všechny ve znamení cestování a následující citace ho popisuje bez potřeby dalšího komentáře: „První cesta nás zavedla do Vilnius, hlavního města Litvy. Bez většího váhání jsme se vydali na procházku historickým centrem města, které je velmi krásné. Poté jsme pokračovali v našem cestování a dorazili jsme do města Druskininkai, které se nachází u běloruských hranic. V Druskininkai se nachází jeden ze sedmi krytých lyžařských areálů na světě. Tuhle neobvyklou sjezdovku jsme samozřejmě navštívili a všichni jsme si vyzkoušeli, jak se tam lyžuje.“ Jak to tak bývá, nechyběl ani komentář, který k dobrým výletům prostě patří: „Byl to krásný, ale bohužel krátký zážitek.“

Nezbývá, než toto ohlédnutí za litevským dobrodružstvím uzavřít hodnocením: „Celkově jsem rád za vše, co mi tato akce dala, nové známé, zkušenosti, znalosti, krásné zážitky a úžasné vzpomínky.“ I na pochvalu učitelů se dostalo: „Musím pochválit pedagogický sbor, který s námi jel. Se všemi byla zábava a bylo také fajn s nimi prohodit pár slov a poznat je i jinak než jako učitele.“ A na závěr nesmí chybět také pohled do budoucna: „Doufám, že se do Litvy ještě někdy, třeba v teplejších měsících, znovu podívám.“ Studente můžeme jen popřát, aby se jí přání vyplnilo a ostatním, aby se podobných projektových schůzek mohli i v budoucnu opět zúčastnit.

Pavla Štěrbová
Gymnázium Rájec-Jestřebí o. p. s.

NABÍDKA CENTRA MOTÝLEK

BŘEZEN 2022

Velká hra pro celé rodiny

Motýlkova 3cítka | od 4. do 21. března | Více informací na www.centrum-motylek.cz/a3cítka

Beseda pro ženy a dívky

Jak prožít menstruaci přiroze(le)něji | středa 16. března od 17 hodin | Vstupné dobrovolné

DUBEN 2022

Akce pro rodiny s nejmenšími dětmi

Velikonoční procházka se zajičkem Dupíkem | od 14. do 16. dubna | Procházku připravujeme ve spolupráci s Městskou knihovnou. Start u rybníku Klimšák, cesta je značena a každé dítě se může těšit na malou velikonoční odměnu.

Výlet pro rodiny s dětmi

Kolovýlet za Orlicí | pátek 15. dubna | Cena 300 Kč / osoba – zahrnuje cestu autobusem a odvoz kol | Akci pořádáme ve spolupráci s Vodáckým klubem. Pojeďte s námi na výlet na kolech po krajině kolem řeky Tichá Orlice. Více informací na www.centrum-motylek.cz/kolovylet

POLOLETNÍ PRÁZDNINY V PEVNOSTI POZNÁNÍ

Muzeum vědy Pevnost poznání Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci láká nabídkou zábavného neformálního vzdělávání – výukovými programy, vědeckými dílnami, čtyřmi velkými interaktivními expozicemi (Do historie!, Živá voda, Rozum v hrsti a Světlo a tma) a digitálním planetáriem. A proto jsme jejich nabídky využili pro školáky v den pololetních prázdnin, tedy v pátek 4. února. Vlastní autobus, který byl financován z dotací Města Rájec-Jestřebí, jsme obsadili do posledního místa, a i přesto jsme museli další zájemce odmítnout.

Cesta autobusem nebyla lehká a hodně se prodloužila, proto hned po příjezdu na místo nebyl čas na rozkoukání, ale děti se rozdělily do čtyř skupin a hurá na výukový program Cukrová duha pro menší děti zaměřený na chemické pokusy, výukový program pro větší děti Tajemství šifer zaměřený na logické přemýšlení. Další dvě skupiny se vydaly do tvořivých dílen na stejná témata. Po stejných skupinách se děti vystřídaly v digitálním planetáriu, kde zhlédly film Se zvířátky o vesmíru. Ten většina již znala z brněnského planetária,

ale film je to pěkný, tak se dá zkusnout vícekrát. Po těchto „řízených“ programech jsme poobědvali zásoby z domu a vydali se do volných expozic. Ty jsou opravdu zábavné, poučné, ale velké tak, že nám na ně jedno odpoledne nestačilo. Určitě se do Pevnosti Poznání vrátíme, abychom vyzkoušeli další z množství výukových programů, dílen a objevili nekonečnou zábavu v interaktivních expozicích.

*Pavlaína Neudertová,
Centrum Motýlek, z. s.*

pořádá jarně-letní

BAZÁREK

9. DUBNA | 8.00–11.30 | RÁJECKÁ SOKOLOVNA

Z kapacitních důvodů a pro zachování úrovně prodeje bude omezen počet prodávajících. Po naplnění kapacity není možné se přihlásit.

Nenahlášení nemohou prodávat.

Informace pro prodávající: Pavlína Neudertová, T: 605 129 727, E: pavlina.stejisk@seznam.cz
CENTRUM MOTÝLEK, Z. S. | www.centrum-motylek.cz/bazarek

Pojďte s námi prozkoumat naši obec v rámci hry

MOTÝLKOVÁ 3CÍTKA

4.–21. BŘEZNA 2022

poznejte 30 míst v Rájci-Jestřebí podle fotografií | navštivte místo a vyfotťte se u něj | hrajte férově | soutěžte s námi o ceny

Vytvořte tým a přihlaste ho na motylkova.3cicka@gmail.com

CENTRUM MOTÝLEK, Z. S. | www.centrum-motylek.cz/3cicka

„NEEXISTUJE, ŽE TO NEJDE!“

Toto oblíbené rčení pana Ing. Cyryla Šamonila od něj často slychali nejen členové rodiny, spolupracovníci, ale prakticky každý, kdo se na něj obrátil s nějakou zdánlivě neřešitelnou patálií. Patřil totiž k té generaci mužů, kteří předem nic nevzdávali a veškerým problémům čelili vždy s pevnou vírou, ctí a odvahou. Dnes už mnoho takových nepotkáte. Tento rodák z nedalekého Ostrova u Macochy po absolvování gymnázia (kde potkal svou pozdější manželku Aničku), stavební fakulty a vojny byl už jako ženatý nenadále umístěn až do 60. let minulého století do Náchoda, odkud se vrátil, aby se usadil s rodinou v Jestřebí, dnešní městské části, která mu pak byla domovem až do 29. listopadu loňského roku, kdy se uzavřela jeho životní pout.

S blížícím se dnem jeho nedožitých 88. narozenin (18. března) na něj s úctou a vděčností vzpomenu nejen nejbližší příbuzní, ale i mnozí spolupracovníci z ČKD Blansko, kde více než 30 let pracoval jako projektant a vedoucí projekce, bývalí i současní pracovníci městského úřadu, kde od roku 1994 zastával funkci starosty, přátelé z řad členů KDU-ČSL, v jejíž místní organizaci po léta působil, farníci z Rájce-Jestřebí, Bořitova a Blanska, bývalí spolužáci, pro které rád organizoval milá setkání, náruživí sportovní fanoušci, ke kterým patřil, ale především jednotliví občané našeho města, ale i dalších v okolí, kterým v rámci své profese nezištně pomáhal se stavbou rodinných domů, bytů či garáží, ať už zpracováním projektu, technickým dozorem či jen účinnými radami. Zkrátka patřil k lidem, kteří neumí zahálet a odpočinkem jsou jim kromě návštěv koncertů, výstav a divadelních představení další nejrůznější činnosti ve prospěch druhých. V případě pana Šamonila to byla oprava a úprava, často doslova záchrana, řady kostelů, kaplí – v Jestřebí, Spešově, Olomučanech, Blansku i na vzdáleném Jablonecku. Tam všude proslul svým nenápadným úsměvem, klidem,

vklidností, ale také přímým jednáním, rozhodností a nebojácností – stavař celým srdcem.

Řada našich občanů ho tak poznala nejen při náročné opravě a výměně věže kostela Všech svatých, stavbě Obecního domu v Holešíně, při nejrůznějších úředních jednáních města, ale především

během povodní v roce 1997, kdy svým lidským přístupem pomáhal řešit často nelehkou situaci rodin postižených touto nečekanou přírodní pohromou a s přehledem vedl veškeré záchranné a odklízecí práce. V městské kronice je zaznamenán děkovaný dopis občanů z nejvíce zatopených ulic, ve kterém vyzdvihují, že pan Šamonil svým jednáním do písmene naplnil obsah slova starosta. V pozdějších letech mu byla právem udělena právě Cena starosty města.

Součet jím navržených či zachráněných staveb by vydal na pořádný pomník. Ten největší, jak bylo řečeno při jeho pohřbu na bořitovském hřbitově, není však vystavěn z cihel ani betonu. Ten sálá teplem a láskou, protože si ho vytvořil v lidských srdcích svou laskavostí. Proto ho dobrý Hospodin, ve kterého po celý život doufal, jistě přijme do své slávy!

Mgr. Jana Svobodová

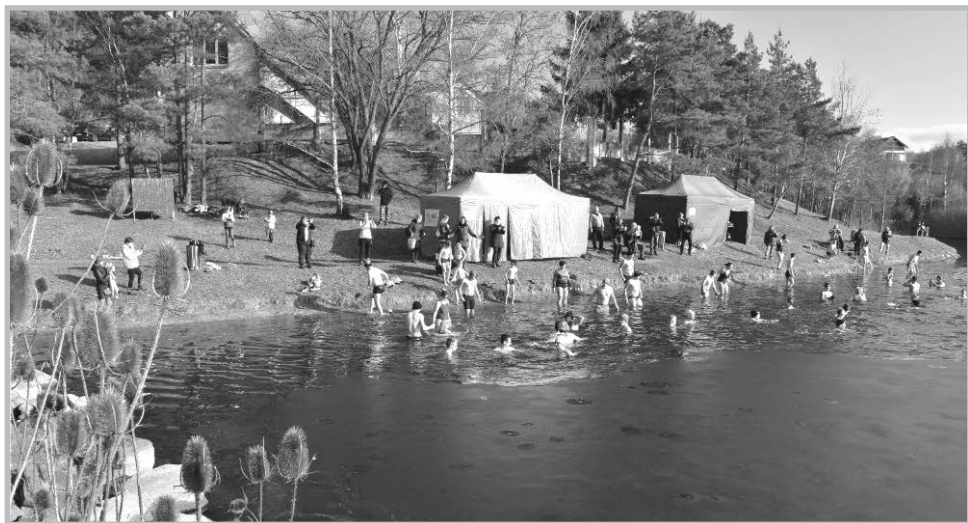
ODEŠLI Z NAŠICH ŘAD V MĚSÍCI LEDNU

paní Helena Blímová, 83 let
pan Jaroslav Jiruše, 91 let
pan Josef Skoták, 87 let

ZIMNÍ KOUPÁNÍ V RYBNÍKU V KAROLÍNĚ

První ročník zimního koupání v rybníku v Karolíně uspořádal pro otužilce z blízkého i dalekého okolí v sobotu 12. 2. 2022 zapsaný spolek **Pro lidi!** z Rájce-Jestřebí. Počasí bylo více než příznivé, sluníčko svítilo, přesto měla voda pouhé 3 °C. Otužilci, kteří se rozhodli ten den

vykoupat, se nejprve museli registrovat na prezenci. Následně byli otužilci vyzváni k přípravě na vstup do vody. Na pravém břehu rybníka byly připraveny šatny na převlečení, zvlášť pro ženy a muže. Poté proběhlo společné focení všech 52 otužilců, které přišlo pod-

pořit mnoho přihlížejících diváků. Poté již každý dle svého rituálu a odvahy zahájil samotný vstup do vody, odborně ponor.

Pozitivní nálada koupajících i příchozích byla podpořená i něčím dobrým k zakousnutí včetně teplých nápojů. Po samotném výkonu byl každý otužilec obdarován pamětním listem, který mu bude připomínat tento den.

A protože se k nám dostávají velice kladné ohlasy, už nyní se těšíme na další setkání s nadšenci a příznivci zdravého otužování.

Řídíme se heslem – silné tělo nebolí!

Fotodokumentaci k celé akci najdete na stránkách www.prolidizs.cz.

Erik Augustin, Pro lidi! z. s.

PŘÍMĚSTSKÝ KEMP PŘÍPRAVEK
18.7.-22.7.2022
ROČNÍK 2016-2011

PŘÍMĚSTSKÝ KEMP PŘÍPRAVEK
8.8.-12.8.2022
ROČNÍK 2016-2011

PŘÍMĚSTSKÝ KEMP ŽÁKŮ
1.8.-5.8.2022
ROČNÍK 2007-2011

POBYTOVÝ KEMP PŘÍPRAVEK
21.8.-27.8.2022
ROČNÍK 2015 - 2011

LETNÍ KEMPY RDR

(nejen pro členy akademie)

AKADEMIE

Užij si s námi týden plný sportovních her,
fotbalových tréninků a výletů za zábavou
(minigolf, aquapark, bowling).

Přihlášky na www.rdrakademie.cz/kempy

ROZPIS STOMATOLOGICKÉ PÉČE

BŘEZEN 2022

Služba je sloužena od 8:00 do 13:00 hodin

5. 3.	MUDr. Nečasová Lucie	Blansko, ZŠ TGM, Rodkovského 2	607 812 963
6. 3.	MUDr. Padalík Karel	Boskovice, Nemocnice Boskovice	516 491 263
12. 3.	MUDr. Paděrová Miroslava	Šebetov, 117	516 465 452
13. 3.	MUDr. Paulíčková Jarmila	Černá Hora, Zdrav. středisko	725 415 615
19. 3.	MUDr. Paulíčková Veronika	Černá Hora, Zdrav. středisko	723 184 842
20. 3.	MUDr. Pernicová Libuše	Boskovice, Růžové nám. 16	774 177 804
26. 3.	MDDr. Potůček Jiří	Blansko, Pražská 1b	516 419 538
27. 3.	MUDr. Roth Pavel	Ostrov, Zdrav. středisko	516 444 326

Mimo výše uvedenou je služba zajištěna v Brně, Úrazová nemocnice, Ponávka 6, tel. 545 538 111. Úrazová nemocnice službu zajišťuje ve všední dny od 18:00 do 24:00 hodin. O sobotách, nedělích a svátcích od 8:00 do 20:00 hodin.

PORADCI BÍLÉHO KRUHU BEZPEČÍ MOHOU NYNÍ PŘIJET AŽ ZA VÁMI

Již 25 let pomáhá brněnská pobočka Bílého kruhu bezpečí obětem trestných činů, pozůstalým i svědkům trestných činů. A od loňského roku dokonce není vázaná na prostory brněnské poradny. Díky tomu, že pro svou činnost získala vozidlo, mohou poradci z Brna vyjet za klienty i mimo své domovské město. Drtivá většina obětí kriminality, která se obrací pro pomoc na brněnskou poradnu Bílého kruhu bezpečí žije v Brně či okolí. Je však samozřejmé, že oběťmi se stávají i lidé mimo tuto oblast. A pokud nebydlí v dojezdové vzdálenosti od Brna nebo je pro ně zkrátka nemožné na pobočku přijít, zůstávali až do nynějška odkázáni pouze na naši bezplatnou non-stop linku pro oběti na čísle 116 006. Změnu v této situaci přináší právě mobilní poradna. Díky ní se nyní právní a psychologická pomoc může dostat do kteréhokoli kouta Jihomoravského kraje.

Obrátit se na Bílý kruh bezpečí mohou například oběti ublížení na zdraví, týrání, vydírání, znásilnění, porušování domovní svobody, loupeže, podvodu, krádeže a mnohých dalších trestných činů. Poradci jim nabídnou především konzultaci, při které vyslechnou konkrétní

průběh a poskytnou právní informace a psychologickou podporu. Poradci pracují bezplatně a konzultace jsou diskrétní. Setkat se s právníkem a psychologem může klient prakticky na jakémkoli místě, a to i v mobilní poradně samotné. Je vybavena tak, aby konzultaci bylo možné vést přímo uvnitř. Klient tedy nemusí uvádět svou adresu pro to, aby si poradce k sobě zavolal.

Přístup ke službám Bílého kruhu bezpečí je velice jednoduchý. Stačí jedno zavolání na kontaktní telefonní číslo 732 842 664. Pracovnice bílého kruhu pak s volajícím domluví vše potřebné a dohodne konkrétní podobu a možnosti konzultace. Díky mobilní poradně již není domluva vázaná pouze na konzultační hodiny brněnské pobočky, tzn. čas konzultace je domluven dle možností klienta. Přijít však stále může klient i osobně, a to každé úterý či čtvrtek. I v takovém případě je však lepší se objednat na uvedeném mobilním telefonním čísle.

V případě potřeby pomoci neváhejte Bílý kruh bezpečí kontaktovat.

www.bkb.cz, e-mail: bkb.brno@bkb.cz

DVĚ STOLETÍ RÁJECKÉ VEDUTY FRANTIŠKA RICHTERA

Patrně většina občanů našeho města alespoň letmo zná zdařilou krajinomalbu, vedutu představující pohled na (tehdejší) ves Rájec od severozápadu, s dominujícím objektem zámku. Obraz bývá s oblibou reprodukován v různých naučných či informativních dokumentech, neboť jde o jedno z mála zdařilých a věrohodných zachycení historické podoby obce. Pakliže čtenář dosud obraz nezná, může se s ním obeznámit prostřednictvím tohoto článku, ovšem pouhý popis a značně zmenšená černobílá reprodukce jistě nemůže poskytnout náležitý estetický požitek, ani možnost detailní prohlídky – pro tyto účely je jistě nejlepší zhlédnout originál, jež nalezneme

v prostorách zámku, konkrétně v přízemí v tzv. Rohovém salonu.

Richterův pohled na Rájec patří k nevelké hrstce děl představujících podobu našeho města v období před vznikem a výraznějším rozšířením fotografie. První fotografie obce či jejích částí se objevují až koncem 19. stol. a ve valné většině se zachovaly jen díky tomu, že byly použity k vyhotovení pohlednic. Starší zachycení podoby obce, případně vybraných partií, nám zprostředkovává vedle Richterovy veduty jen několik autorů: zmínit můžeme zdařilé kresby (akvarely) vedutisty, krajináře a kreslíře interiérů Jana Ranzmayera (1813–1874) z roku 1843 soustředící se především na kostel Věšek

svatých a okolí; nebo litografie Jacoba Alta (1789–1872) z poloviny 19. století představující hlavně pohled na zámek a notoricky známé vyobrazení cukrovaru. Zapomenout nelze ani na litografii Jana Řehoře Gregera (1802–1835) z roku 1833 vydanou u věhlasného vídeňského litografa Friedricha Adolpha Kunikeho (1777–1838) – jde rovněž o celkový pohled na Rájec přibližně z téhož úhlu, jako malba Richterova, oproti ní však s menším výsekem zachycené krajiny. Rybník Klimšák s okolními stavbami zvěčnil roku 1883 na jedné ze svých kreseb malíř a ilustrátor Eduard Herold (1820–1895). Partie z rájeckého okolí můžeme nalézt na obrazech perfekcionista realismu, krajináře Bedřicha Havrána (1821–1899), nebo norského malíře Johana Martina Nielsena (1835–1912) patřícího k okruhu uměleckých přátel rodu Salmů, jenž při pobytech ve zdejší krajině zachytil mj. podobu lenčovské myslivny nebo rájeckého zámku. Zapomenout nesmíme ani na nejstarší známé vyobrazení Rájce ještě s původním renesančním zámekem – tuto vedutu datovanou do roku 1657 nalezneme ve zdejší kostele; jen s drobnými úpravami a bez postavy sv. Floriána byla překreslena do Wankelovy knihy *Bilder aus der Mährischen Schweiz und ihrer Vergangenheit* (1882). Jedno historické vyobrazení Rájce je ukryto rovněž v Pilnáčkově monumentálním díle *Paměti města Blanska a okolních hradů* (1927), kde je reprodukována rytina z roku 1848 představující pohled na část Rájce od západu, ze staveb vévodí cukrovar, sýpka a zámek. Zmíněné vyobrazení oku pozorného čtenáře znalého rájeckých reálií neunikne, přestože je v knize „maskováno“ chybným popisem udávajícím, že se jedná o Staré Blansko.

Veduta Františka Richtera má mezi těmito díly právem své čestné místo, neboť předkládá široký a přitom na detaily bohatý pohled na naše město tak, jak je měl možnost vidět člověk postnapoleonské Evropy...

František Serafinský Augustin Josef Richter (29. 8. 1774 Brno – 12. 5. 1860 Brno), syn měšťana a stříbrníka, malíř-autodidakt, je pozoruhodnou osobností moravského uměleckého světa.

Vzděláním i původním povoláním byl lékař. Po krátké kariéře vojenského lékaře působil v Náměšti nad Oslavou jako vrchnostenský lékař, načež se roku 1807 vrátil do rodného Brna. Poté, co se neúspěšně ucházel roku 1815 o post městského chirurga, se rozhodl pověsit lékařství „na hřebík“ a věnovat se plně své největší zálibě – umění. Založil si soukromou kreslířskou školu, kde následně vyučoval až do vysokého věku, a ještě intenzivněji než dříve se pustil do vlastní umělecké tvorby. Tvořil hlavně veduty měst a vesnic, ale též krajinomalby, přičemž dnes asi nejznámější částí jeho díla i pro laickou veřejnost jsou četné pohledy na Brno. Nejtypičtější jeho technikou byla kolorovaná kresba perem, či tužkou, popřípadě akvarel, s až dokumentárním smyslem pro detail, snahou o popisnost a věrnost reálné předloze. Svá díla zpravidla oživoval figurální nebo zvířecí stafáží. Dnes je Richterovo dílo hodnoceno zvláště z hlediska historického, neboť patří k velmi cenným dokumentům věrohodně zachycujícím dávno zmizelou podobu měst, obcí i krajiny.

Ke zpodobnění Rájce se ovšem nedostal náhodně. Richter, ve své době velmi oblíbený a vyhledávaný umělec považovaný za typického představitele *biedermeierovského* stylu a vkusu, navázal v průběhu 20. let 19. století spolupráci a styky se starohrabětem Hugo Františkem Salm-Reifferscheidtem (1776–1836), což se projevilo i v tom, že byl přizván k práci na dvou pozoruhodných záměrech. Jednak šlo o zamýšlené vyhotovení ilustrovaných moravských dějin. Kdo přesně stál za tímto záměrem není zcela jisté – vedle zájmu, který o věc projevoval starohrabě Hugo František lze soudit, že do projektu mohl být úzce zainteresován rovněž jeho přítel, tehdejší moravský gubernátor hrabě Antonín Bedřich Mitrovský z Mitrovic a Nemyšle (1770–1842), který se rovněž zajímal o moravskou vlastivědu a historii. Vycházeje z historických pojednání knihovníka olomoucké lyceální knihovny, svého jmenovce Františka Xavera Richtera (1783–1856), tvořil František Richter ilustrace k jednotlivým událostem z dějin Moravy. Z této činnosti vzešlo v letech 1824–1827 112 výtjvů. Richter

František Richter: Ves Rájec, olej na plátně, 1822 (SZ Rájec n. Svit., foto autor)

byl však především krajinář, vedutista, pročes se začaly objevovat hlasy kriticky hodnotící jeho zpodobňování historických scén, ať už se jednalo o otázku věrohodného zachycování dobových reálií, nebo třeba topornost a nedostatečnou fysiognomii postav. K projektu byl proto po čase přizván jiný malíř, Vídeňák s českými kořeny Karl Ruß (1779–1843), proslulý zejména tvorbou figurálních historických výjevů s výbornou znalostí dobových reálií. Záměr ovšem nakonec nedošel uskutečnění. Stejný osud stihl obdobný projekt inspirovaný dílem arcivévody Josefa Antonína Jana Habsbursko-Lotrinského (1776–1847), uherského palatina, který nechal vyhotovit reprezentativní atlas hradů, zámků a zajímavých přírodních lokalit. Starohrabě Hugo František Salm-Reifferscheidt přišel s myšlenkou na vypracování podobného atlasu pro Moravu a oslovil za tímto účelem právě Františka Richtera, jenž měl vytvořit kresby, které by pak byly litografovány pro zamýšlené album. Richter se pustil pilně a s nadšením do práce, navíc vydání takového atlasu vnímal jako navázání na tiskem vydávaný soubor svých litografií

Brna. Záměr ale nebyl uskutečněn, zůstaly z něj jen kvaše, akvarely a tužkou kreslené studie pořízené v rámci přípravných prací. Důvodem, proč Richter práce nakonec zanechal, byly údajně některé negativní nebo rozpačité reakce na soubor litografií s pohledy na Brno. Ještě před realizací těchto záměrů si u Richtera jakožto známého vedutisty, jež z brněnského prostředí dobře znal, objednal starohrabě Hugo František vyhotovení obrazu Rájce se zámekem a jedné ze svých železářských hutí u Blanska. Na vytvoření veduty s názvem *Ves Rájec* (objevují se i jiné varianty, kupř. *Pohled na ves Rájec se zámekem*) se pečlivě připravoval – ponejprv vytvořil studii k budoucímu obrazu, kterou skicoval přímo v plenéru v průběhu roku 1821. Zřejmě v téže době vytvořil též akvarel zachycující tzv. Tyrolský domek, jenž se nacházel v zámeckém parku a byl dokončen právě v této době, snad nejpozději v létě 1821 (což lze vyvozovat z dochované korespondence). Koneckonců – tzv. Tyrolský domek vidíme i na vedutě vsi Rájec, kde je zachycen nad zámekem, stojící zatím ještě volně v místech, které byly zakrátko začleněny do zámeckého

parku během poslední vlny úprav vedených v romantizujícím přírodně-krajinářském duchu, kdy došlo zřejmě v polovině 20. let 19. století k rozšíření parku severovýchodním směrem do rozlohy odpovídající dnešnímu stavu.

Samotný obraz vsi Rájec, olej na plátně o rozměrech 54,5 x 74,5 cm, maloval Richter již v Brně v pohodlí svého ateliéru, a to roku 1822. Zároveň vytvořil obdobnou malbu představující Mariánskou huť u Blanska. Oba obrazy jsou tradičně v prostorách zámku prezentovány společně, tvoříce jakýsi pomyslný diptych.

Fakt, že obraz Rájce vznikl na přímou objednávku Salmů, je nepochybný. Vetřít se ovšem může myšlenka, zda jeho vznik nesouvisí nějak se záměrem tvorby shora připomínaného alba moravských památek a přírodních zajímavostí, neboť celkem logicky vzato by zde zrovna sídlo starohraběte Hugo Františka jakožto iniciátora i významného moravského aristokrata sotva mohlo chybět. Je však pravdou, že tento záměr je záležitostí o něco pozdější, tudíž vedutu *Ves Rájec* lze jistě považovat za samostatné dílo vyhotovené na přímou objednávku.

Koneckonců salmovské sídlo se objevilo zkrátka v monumentálním cyklu *Mahlerische Darstellung aller vorzüglicher Schloesser und Ruinen der oesterreichischen Monarchie*, které v letech 1833–1835 vydal Friedrich Adolph Kunike. Valná většina ze 198 litografií tohoto cyklu představuje lokality Čech, Moravy a Slezska, a právě odtud pochází i dříve zmiňovaná litografie Rájce z roku 1833.

Přestože znalci umění mívají k Richterovu obrazu výtky nesené ponejvíce v tom duchu, že nezapře malíře-samouka, bylo by jistě nespravedlivé obraz odsuzovat a snižovat jeho nesporné umělecké kvality, tím spíše uvědomíme-li si, že jej vytvořil právě samouk – ovšem samouk, který oblibou, jíž se těšil, ve své době dokázal zastínit kdekerého školeného mistra. Navíc Richter jako krajinář a vedutista byl zároveň skvělým dokumentaristou a jeho dílo není rozhodně schematické, naopak při bližším ohledání na něm lze nalézt celou řadu detailů. I my při pohledu na obraz *Ves Rájec* snadno rozeznáme budovu někdejší školy

(dnešní knihovny) zde zachycenou v její prvotní podobě krátce po dokončení, nepřehlédneme ani objekt hospodářského dvora, štít zájezdního hostince na náměstí (nynější restaurace Kopeček), palírnu, nebo zatím osamoceně stojící objekt sýpky. Dominantou centra obce je kostel Všech svatých, jehož tehdejší barokní podoba je jasně patrná. Nad obcí je pak vyobrazen zámek s okolním parkem.

Obraz byl dle poznámky na zadní straně rámu restaurován v červenci roku 1923 vídeňským malířem a restaurátorem Josefem Ballou (1866–1948), jenž v té době restaurátorsky ošetřil řadu uměleckých děl v salmovské sbírce. Rovná dvě století uběhla od chvíle, kdy František Richter uchopil štětec, aby na plátně zvětšil podobu vsi Rájec. Mnohé se od té doby změnilo. Minuly časy konjunktury i úpadku, přehrnaly se vlny válečného běsnění i nadšeného budování nového života. Střídaly se generace, z nichž každá do krajiny otiskla svou stopu. Ves, která mezitím stihla povýšit na městys i město, se znatelně rozrostla všemi směry, některé objekty zmizely, jiné zůstaly k nepoznání přestavěny, kraj protkala síť silnic, údolí protala železnice, za obcí se rozrostl nový hřbitov, místo kostelní věže se zdaleka viditelnými dominantami staly tovární komíny. Koneckonců ani samotný zámek již nevedolí krajíně zdaleka tak majestátně, jako tenkrát. V parku vysazené stromy jej mezitím stačily přerůst, takže dnes spíše jen tak opatrně, jakoby nesměle, uschován mezi jejich větvořím shlíží do údolí, v němž se rozprostírá naše město, a sleduje s tichou zadumaností ruch a tepot nynější uspěchané doby...

Petr Sychra

Správné řešení křížovky
z únorového vydání zpravodaje:
**„Drahý, co máš na mně nejradši?
Moje nádherné tělo nebo moji
krásnou tvář?“
„Tvůj smysl pro humor.“**

U doktora: Abyste se vyléčila, musíte jíst alespoň jedno vejce denně. Ale já vejce nesnáším! Odpověď je v tajence.		Konec tajenky	OPICE (KNIŽ.)	BORIS (DOM.)	OSM (SLOVEN.)	TENISOVÝ ÚDER	AMERICKÝ FILM	ČIN (NĚM.)	DRUH PALMY
	LOVITI V NORÁCH								
	STÁŘI								
DĚLAT SOUPIS									
TECHNICKÉ SLUŽBY (ZKR.)			MLÁDATA PRASAT						
			SPOJKA						
STARÉ ZÁJMENO				PRUDKÝ HOD				Začátek tajenky	DVĚ DOMÁCÍ MUŽSKÁ JMÉNA
				AMERICKÁ DRUŽICE					
ÚDER					BUJAŘE				
					ANO (SLOVEN.)				
OLE-MOVANÁ ŠITÍM						ŘÍM (SLOVEN.)			
						ČESKÉ POHOŘÍ			
SPZ BEROUNA			DRŮVĚJŠÍ POLICEJNÍ ZKRATKA				MODEL FORDU		
			POPĚVEK				SPZ KOLÍN		
PLATIDLO THAJSKA				PRUDKÝ VÍTR					
				PŘESNĚ (OB.)					
	MORDA	SPZ RAKOVNÍK			VE SVĚM BYTĚ				
		MUŽSKÉ JMÉNO			ZKR. TLAKU KRVE				
KŘÍDLA BUDOV							ANO (NÁŘ.)		
							DOROTA (DOM.)		
POD-BRADEK						ČÁST CELKU			
						KAMPAK			
SÍDLO V ČADU					MAĎARSKÉ SÍDLO				
					P				
PARTIČKA									
ČÍRKEVNÍ PROKLETÍ								ADAR, ANATÉMA, ATS, ATT, KOSD	

VYHLAŠUJEME 18. ROČNÍK LITERÁRNÍ SOUTĚŽE

Město Rájec-Jestřebí
ve spolupráci s Gymnáziem Rájec-Jestřebí o.p.s. a ZŠ a MŠ Rájec-Jestřebí
vyhláší 18. ročník literární soutěže mladých, začínajících autorů

„PÍŠI, TEDY JSEM“

Podmínky soutěže:

Přijímáme literární práce
ve tvaru poezie a próza
na volné téma

Přihláška musí obsahovat:

Jméno, příjmení a věk účastníka,
e-mailovou adresu, školu s uvedením
adresy, ročník, učitele, počet stran
a podpis autora – **prosíme vše
hůlkovým písmem**

Rozsah práce:

1–2 strany formátu A4.
Soutěže se mohou zúčastnit žáci
a studenti ve věku 11–20 let.

**Práce zasílejte v pěti kopiích –
dle vzoru. Každá kopie práce bude
mít vrchní list se jménem účastníka
s uvedením všech dalších náležitostí
dle přiloženého vzoru.**

**Všechny materiály zasílejte
do úterý 31. 3. 2022 na adresu:**

Město Rájec-Jestřebí
Odbor kultury a cestovního ruchu
Blanenská 84, 679 02 Rájec-Jestřebí
Obálku označte heslem
„LITERÁRNÍ SOUTĚŽ“

Slavnostní vyhodnocení vítězů
se uskuteční 9. 5. 2022 v 9:00 hodin
na MěÚ Rájec-Jestřebí.

18. ROČNÍK LITERÁRNÍ SOUTĚŽE "PÍŠI, TEDY JSEM"

Vyhlášené pro mladé, začínající autory
Městem Rájec-Jestřebí ve spolupráci
s Gymnáziem Rájec-Jestřebí, o. p. s.
a ZŠ a MŠ Rájec-Jestřebí

Jméno a příjmení:
Věk:
E-mail:

Poezie/Próza
Počet stran:

Škola:
Ročník:
Učitel:

Podpis autora

Český svaz chovatelů
ZO Rájec-Jestřebí
si vás dovoluje pozvat na

Prodejní výstavu králíků

dne
5. Března 2022

www.zorajecjestrebi.pageride.cz

kteřá se bude
konat v
chovatelském
areálu.

od 11:00 hod.
do 15:00 hod.

Bohatá tombola
a občerstvení
zajištěno.

Srdečně zvou
pořadatelé

Diakonie Broumov,
sociální družstvo

pořádá

CHARITATIVNÍ SBÍRKU

SEZNAM VĚCÍ, KTERÉ MŮŽETE DÁT DO SBÍREK:

- Veškeré letní a zimní oblečení (dámské, pánské, dětské)
- Lůžkoviny, prostěradla, ručníky, utěrky, záclony
- Látky (minimálně 1 m², prosíme, nedávejte nám odřezky a zbytky látek)
- Domácí potřeby (nádobí bílé i černé, skleničky) zabalené v krabici
- Péřové přikrývky, polštáře a deky, peří
- Obuv – nepoškozená a v párech (svázaných gumičkou)
- Kabelky, batohy, drobné předměty z domácnosti
- Hračky – nepoškozené a kompletní, také plyšové
- Menší elektrospotřebiče – mohou být i nefunkční

PROSÍME VŠE ZABALENÉ V IGELITOVÝCH PYTLÍCH

VĚCI, KTERÉ VZÍT NEMŮŽEME:

ledničky, televize,
počítače, matrace,
koberec (z ekologických
důvodů); nábytek;
znečištěný a vlhký textil

Sbírka se uskuteční: 28. 3.–1. 4. 2022

po, st 7:00–17:00 / út, čt 7:00–15:00 / pá 7:00–13:30 hod.

Místo: **Informační centrum města Rájec-Jestřebí**, Komenského 620,
679 02 Rájec-Jestřebí (tel. 516 432 191, e-mail: informace@rajecjestrebi.cz)

Bližší informace Vám rádi sdělíme.

Tel. 491 524 342, 739 999 112

   MYSLIVECKÉ SDRUŽENÍ
Rájec-Ráječko a Lenčov

Uklidme Česko - Uklidme Rájec-Jestřebí

2. dubna 2022

Sraz v 9:00 na parkovišti před restaurací Kopeček

Budeme uklízet veškeré odpadky, které se budou nacházet v našem revíru u silnice a v jejím okolí.
Po akci bude připraveno pro všechny dobrovolníky jako poděkování malé občerstvení.
Likvidaci odpadů zajistí Sběrné středisko odpadů v Rájci-Jestřebí.

Kontakt: **Vladan Opálka**
tel.: 776 808 109

www.UklidmeCesko.cz

Partneři akce

Nabídka STP Rájec-Jestřebí 2.–8.5.2022

Lázně Slatinice se nachází 12 km od Olomouce v rovinatém terénu Hané. Lázeňským hostům slouží k léčbě, prevenci i relaxaci. Přírodní pramen je účinný zejména při bolestech kloubů, páteře, léčbě kožních a nervových onemocnění. Provádíme klasické i exotické procedury, koupele, masáže, rehabilitaci i elektroléčbu. Základem léčby je sirovodíková minerální voda, která se podává nejen ve formě vanových koupelí, ale účinná je také při rehabilitačním cvičení v minerálním bazénu.

Ubytování:

**6 nocí ve dvoulůžkových pokojích
v lázeňském domě Balnea ******

Příplatek za jednolůžkový pokoj je 400 Kč/noc.

Strava:

6x plná penze (snídaně formou nabídkového stolu, oběd a večeře). Pobyt začíná v den příjezdu obědem a končí snídaní.

Léčebný program:

- 1x vstupní lékařská prohlídka
- 1x sírná perličková koupel se suchým zábalen
- 1x klasická masáž částečná
- 1x parafinový zábal rukou
- 1x rašelinový obklad
- 1x parafinový obklad s vonnou přísadou
- 1x vířivá koupel chodidel

Sestavený léčebný program může být na základě individuálního posouzení zdravotního stavu klienta při vstupní lékařské prohlídce upraven nebo změněn.

**Jako BONUS pro klienty je
1 x hodinový vstup do bazénu
s whirlpoolem.**

Cena pobytu za jednu osobu je 7.900 Kč (zahrnuje ubytování ve dvoulůžkových pokojích, stravu plné penze a léčebný program). V ceně není započítán lázeňský poplatek dle platné legislativy.

Tel. Miroslava Vašíčková, 731 448 212

**Junák-český skaut, středisko Rájec-Jestřebí z. s. pořádá
v sobotu 9. dubna 2022 od 9:00 hodin**

„papírobraní“

Členové střediska budou procházet městem a navštěvovat Vaše obydli za účelem pomoci Vám zbavit se přebytečného papíru. (noviny, časopisy, staré knihy, letáky, kartony a ostatní starý papír)

Sběr můžete nachystat svázaný před domy nebo si počkat na „sběrače“ a oni rádi pomohou se svázáním a vynesemím sběru.

V případě většího množství volejte na tel. 736 484 471

U S N E S E N Í

ZE SCHŮZE RADY MĚSTA RÁJEC-JESTŘEBÍ DNE 31. 1. 2022

USNESENÍ č. 1

Rada města schvaluje navržený program jednání rozšířený o bod č. 8 Žádost Fotbalové asociace České republiky, Okresní fotbalový svaz Blansko o příspěvní věcným darem v rámci 18. ročníku ankety „Fotbalista okresu Blansko za rok 2021“.

USNESENÍ č. 2

Rada města bere na vědomí kontrolu plnění úkolů uložených radou města v roce 2021 a v roce 2022 (příloha č. 1).

USNESENÍ č. 3

Rada města projednala návrh Dodatku č. 1 ke smlouvě o Dílo s firmou Urbania, s. r. o. (příloha č. 2). Rada města rozhodla Dodatek č. 1 o dodávce a montáži Informačního systému OLO s firmou Urbania, s. r. o. uzavřít.

USNESENÍ č. 4

Rada města projednala protokol o posouzení a hodnocení nabídek na veřejnou zakázku s názvem „Sportoviště s umělým povrchem ve sportovním areálu Na Rybníčku“ (příloha č. 3).

Rada města v souladu s doporučením hodnotící komise na realizaci této veřejné zakázky vybrala firmu JM Demicarr, s. r. o, Bučovická 180, Slavkov u Brna, IČ: 63489163. Rada města pověřuje starostku města Mgr. Romanu Synakieviczovou uzavřením smlouvy.

USNESENÍ č. 5a

Rada města rozhodla uzavřít s panem Jiřím Jelínkem, Němčice u Boskovic smlouvu o dílo na provedení prací lesního hospodáře v lesích v majetku města Rájec-Jestřebí pro rok 2022 (příloha č. 4).

USNESENÍ č. 5b

Rada města rozhodla uzavřít s panem Jiřím Jelínkem, Němčice u Boskovic kupní smlouvu na prodej dřeva vytěženého z lesů ve vlastnictví města Rájec-Jestřebí pro rok 2022 (příloha č. 5).

USNESENÍ č. 6

Rada města schvaluje Výroční zprávu města Rájec-Jestřebí za rok 2021 zpracovanou dle ust. § 18 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném

přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (příloha č. 6).

USNESENÍ č. 7

Rada města projednala žádost o podporu 18. ročníku ankety „Fotbalista okresu Blansko za rok 2021“, kterou pořádá Fotbalová asociace České republiky, Okresní fotbalový svaz

Blansko a kde bude oceněn občan našeho města. Rada města rozhodla podpořit akci věcným darem (poukázkou na odběr zboží) dle přílohy č. 7.

*Mgr. Romana Synakieviczová v. r., starostka
Zdeněk Vašíček v. r., místostarosta*

ZE SCHŮZE RADY MĚSTA RÁJEC-JESTŘEBÍ DNE 14. 2. 2022

USNESENÍ č. 1

Rada města **schvaluje** navržený program jednání rozšířený o bod č. 16 Žádost o příspěvek na společenské setkání maturantů Gymnázia Rájec-Jestřebí, o. p. s.

USNESENÍ č. 2

Rada města **bere na vědomí** kontrolu plnění úkolů uložených radou města v roce 2021 a v roce 2022 (příloha č. 1).

USNESENÍ č. 3

Rada města **doporučuje** zastupitelstvu města schválit rozpočet města Rájec-Jestřebí na rok 2022 ve výši: příjmy 77.325.000 Kč, financování-zapojením rezerv 41.494.000 Kč, výdaje: 115.961.000 Kč, financování-splátky dlouhodobého úvěru 2.858.000 Kč (příloha č. 2). Závaznými ukazateli rozpočtu jsou částky uvedené za jednotlivé paragrafy.

USNESENÍ č. 4

Rada města **doporučuje** zastupitelstvu města poskytnout z rozpočtu města Rájec-Jestřebí na rok 2022 v souladu s Programem poskytování dotací z rozpočtu města Rájec-Jestřebí, ve znění pozdějších dodatků investiční dotaci žadatelům dle přílohy č. 3.

USNESENÍ č. 5

Rada města **doporučuje** zastupitelstvu města poskytnout z rozpočtu města Rájec-Jestřebí na rok 2022 v souladu s Programem poskytování dotací z rozpočtu města Rájec-Jestřebí,

ve znění pozdějších dodatků neinvestiční dotaci žadatelům dle přílohy č. 4.

USNESENÍ č. 6

Rada města **bere na vědomí** schválený rozpočet města Rájec-Jestřebí na rok 2021 a jeho plnění k 31. 12. 2021.

USNESENÍ č. 7

Rada města **rozhodla** prodloužit nájemní smlouvy k bytům v majetku města Rájec-Jestřebí.

USNESENÍ č. 8

Rada města **projednala** žádost o provedení úprav v bytě v majetku města a **souhlasí** s jejich provedením dle podmínek uvedených v příloze č. 5.

USNESENÍ č. 9

Rada města **bere na vědomí** přehled o pohledávkách na nájemném, zálohách na služby a platbách u bytů v majetku města Rájec-Jestřebí k datu 31. 12. 2021.

USNESENÍ č. 10

Rada města **bere na vědomí** přehled o pohledávkách na nájemném a zálohách na služby k bytům v majetku města Rájec-Jestřebí s nízkou pravděpodobností vymožení.

USNESENÍ č. 11

Rada města **projednala** návrh dodatku č. 1 ke smlouvě o dílo na zhotovení projektové dokumentace k akcím „Parkoviště a chodníky na

ul. Sportovní, Rájec" a „Komunikace a chodník „Ke Škole“, Rájec“ uzavřené dne 11. 6. 2018 se zhotovitelem BESTA – ING. BRÁZDA, s. r. o. (příloha č. 6), jehož předmětem je změna předmětu díla a ceny díla. Rada města **rozhodla** dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo na zhotovení projektové dokumentace k akcím „Parkoviště a chodníky na ul. Sportovní, Rájec" a „Komunikace a chodník „Ke Škole“, Rájec" se zhotovitelem BESTA – ING. BRÁZDA, s. r. o. uzavřít.

USNESENÍ č. 12

Rada města **projednala** návrh programu zasedání Zastupitelstva města Rájec-Jestřebí, které se bude konat dne 2. 3. 2022.

USNESENÍ č. 13

Rada města **projednala a bere na vědomí** poděkování Ing. Pavla Kolmačky, ředitele Oblastní charity Blansko za podporu Tříkrálové sbírky 2022 s informací, jak bude vybraná částka využita. V Rájci-Jestřebí přispěli lidé částkou 48.879 Kč.

USNESENÍ č. 14

Rada města **projednala** žádost Českého svazu chovatelů, ZO Rájec-Jestřebí o povolení prodejní výstavy králíků dne 5. března 2022 v areálu chovatelů na ulici Lesnická 485 v Rájci-Jestřebí. Rada města **souhlasí** s konáním této akce dle žádosti (příloha č. 7).

USNESENÍ č. 15

Rada města **projednala** žádost o příspěvek na společenské setkání maturantů Gymnázia Rájec-Jestřebí, o. p. s. a **rozhodla** poskytnout věcný dar v hodnotě 500 Kč.

*Mgr. Romana Synakieviczová v. r., starostka
Zdeněk Vašíček v. r., místostarosta*

ŠETŘÍME NEJEN VÁŠ ČAS

Kompletní brýle
až o **50 %**
levněji!

Vyberte si své elegantní **BRÝLE** v klidu domova.
Naše návštěva u Vás je zcela nezávazná a je **ZDARMA!**

volejte: **721 911 203**
www.dovezbryle.cz

CENY INZERCE

Plošná inzerce:	celá strana	960 Kč
	½ strany	480 Kč
	¼ strany	300 Kč

Řádková inzerce: jeden řádek 36 Kč

**Ceny jsou uvedeny bez DPH,
k ceně bude připočtena platná sazba DPH.**

Uzávěrka zpravodaje: vždy do 15. dne v měsíci
Distribuce: vždy do prvních dnů měsíce

Periodický tisk územního samosprávného celku. **Zpravodaj města Rájec-Jestřebí č. 3/2022 – vydáno v březnu 2022, vydal Městský úřad v Rájci-Jestřebí.** Registrační číslo: MK ČR E 11367 – šéfredaktor Lucie Augustinová. Adresa redakce: MěÚ Rájec-Jestřebí, Blanenská 84, 679 02, tel. 515 557 618, kultura@rajecjestrebi.cz, uzávěrka příspěvků do 15. dne v měsíci. Za obsahovou, stylistickou a gramatickou stránku textů odpovídá autor, příspěvky neprošly jazykovou korekturou. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit i upravovat a neodpovídá za obsah uvedených inzerátů.

Zábavný animační pořad pro kluky a holky

KOUZELNÝ karneval

s Jirkou
Hadašem

MĚSTO RÁJEC-JESTŘEBÍ VÁS SRDEČNĚ ZVE

KULTURNÍ CENTRUM - SOKOLOVNA V RÁJCI-JESTŘEBÍ

V NEDĚLI **10. 4. 2022** OD 15:00 HODIN

OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO BOHATÁ TOMBOLA VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

www.kouzelnymkarneval.cz

Jak se mění naše město – místní část Holešín, oprava staré požární hasičky.
Foto: Zdeněk Vašíček

